

Mensen met chronische ziekten

Onderzoek van het RIVM laat zien dat tot 2015 het aantal patiënten met chronische ziekten fors zal toenemen. De behoefte aan gespecialiseerde zorgverleners waaronder fysiotherapeuten en oefentherapeuten groeit. De Hogeschool Leiden heeft na nauwgezet onderzoek deze specialisatie omarmt en biedt een Professional Master mensen met chronische ziekten aan. InFysio sprak met Hans van Herwaarde (opleidingscoördinator), Dr. John Verhoef (inhoudelijk coördinator) en Peter van Schie (afdelingshoofd fysiotherapie).

In voorjaar 2006 werd een groep 'anders denkend' uitgenodigd door de Hogeschool Leiden. De vraagstelling aan deze 'anders denkenden' was mee te denken welke Professional Master opleiding door de Hogeschool aangeboden zou kunnen worden.

Onderzoek

Uit dat gesprek werden heel veel leuke ideeën en mogelijkheden ingebracht. Er werd op hoofdthema's ingezet. In de trant van aandacht voor: hart- longaandoeningen en / of reumatoïde artritis en artrose. Alle ideeën werden opgeschreven en bij het bestuderen van het lijstje kwam er uit dat de behoefte aan specialistische kennis en deskundigheid rondom chronische ziekten groot is.

Dat was een perfect passend onderwerp voor Leiden. Eén van de 5 huidige lectoraten aan de Hogeschool Leiden is het lectoraat: Mensen met chronische ziekten (lector Dr. Henk Rosendal) en de verschillende kennisinstellingen rondom de Hogeschool - met het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC)

en TNO als belangrijke potentiële samenwerkingsverbanden - bezit veel kennis, deskundigheid en ervaring in dit werkveld. Tegelijk zijn er samenwerkingsverbanden met de VU, het Rijnlants Revalidatie Centrum en de verschillende patiëntenverenigingen. Samenwerking is essentieel voor het ontwikkelen, verspreiden, delen en uitwisselen van deze

kennis en deskundigheid. Daarin zullen de nieuwe Professional Master studenten ook een belangrijke rol gaan spelen.

Marktonderzoek

De onderwerpkeuze werd ook nog eens voorgelegd aan 2500 fysiotherapeuten. Zij werden gevraagd zeer intensief mee te werken om

Hogeschool Leiden actief tijdens het KNGF Congres

een uitgebreide lijst met vragen te doorlopen. Uit de analyse bleek dat er behoorlijke onderbouwde uitspraken gedaan konden worden. Algemene conclusie: Een Professional Master fysiotherapie / oefentherapie bij mensen met chronische ziekten met de uitstroomrichtingen hart, long, vaten, reuma / orthopedie en niet aangeboren hersenletsel heeft in de randstad bestaansrecht.

Gunstige terugkoppeling

De kaders en de toetskaders van de masteropleiding hebben inmiddels een externe audit doorlopen. Vanuit de auditinstantie is een gunstige mondelinge terugkoppeling ontvangen. De verwachting is dat de NVAO (Nederlands Vlaamse Accreditatie Organisatie) deze positieve terugkoppeling overneemt en binnen afzienbare tijd de accreditatie zal geven. Momenteel wordt het eerste semester vormgegeven en stageplekken georganiseerd. Studenten zullen straks participeren in gezondheidsprojecten. Deze projectmatige werkwijze zorgt ervoor dat het traject minder persoonsafhankelijk is.

Niet fragmentarisch

Fysiotherapeuten en oefentherapeuten verkrijgen hun kennis en deskundigheid om chronisch zieken te behandelen door aandoeningspecifieke cursussen te volgen. Post HBO cursussen zijn meestal gericht op één specifieke aandoening, één specifieke behandeling of één specifieke doelgroep. Een fragmentarisch cursusaanbod en te eenzijdig voor de behandeling van mensen met chronische ziekten.

De Professional Master bij mensen met chronische ziekten sluit aan bij de vraag om meer kennis en kunde vanuit de beleidsmaker en patiënten. Studenten aan deze opleiding verwerven niet alleen de competenties, ze krijgen ook in het eerste jaar een overzicht van generieke thema's. Zoals 'evidence based practice' bij chronische zieken, ketenzorg, wet- en regelgeving, zelfmanagement en de communicatie met patiënt en andere zorgverleners die bij de behandeling betrokken zijn. Omdat co- en multimorbiditeit vaak voorkomen is er ook aandacht voor specifieke pathologiekennis van chronische ziekten.

Patiënt centraal

De patiënt centraal is het thema vandaag de dag. Ook de Hogeschool Leiden zet de patiënt centraal in haar Professional Master, maar geeft daar wel daadwerkelijk invulling aan. De patiënt wordt gezien als biopsychosociale eenheid. De kwaliteit van het leven moet zo hoog mogelijk zijn. Ook patiënten gaan zichzelf steeds centraler zetten en willen steeds meer antwoorden op vragen die zij zelf ontwikkelen. Als Professional Master moet je die nieuwe dynamiek kennen en er goed mee om kunnen gaan.

De instroom van mensen met chronische ziekten is anders. Bij chronische ziekten is de diagnose nooit gesteld door de huisarts, maar door de specialist of door een team van specialisten. Dat vraagt om kennis van ketenzorg en andere communicatielijnen met de patiënt als middelpunt.

Deeltijdopleiding

De Professional Master is een deeltijdopleiding van tweeënhalf jaar verdeeld over 5 semesters van 15 lesdagen. De studiebelasting per week is 21 uur inclusief zelfstudie. De zwaarte van de opleiding staat gelijk aan 75 studiepunten. In het eerste jaar staat algemene inhoudelijke kennis van de chronische ziekten centraal. De Hogeschool Leiden heeft voor de academische vorming van studenten een aparte lijn wetenschappelijke vorming in het programma opgenomen.

Vanaf het tweede jaar start de specialisatie. Tijdens de opleiding wordt veel aandacht besteed aan klinisch redeneren, ketenzorg, preventie, pathologie, kwaliteitszorg, wetenschappelijke vorming en case management. Met medestudenten wordt aan verschillende praktijkopdrachten gewerkt. De afstudeerfase kenmerkt zich door het maken van een verslag van de ontwikkeling en implementatie van een zorginnovatieproject.

Voor wie

De opleiding is geschikt voor fysio- en oefentherapeuten uit de eerste-, tweede- en derdelijns gezondheidszorg. De ideale student heeft minimaal twee jaar praktijkervaring, maar ook als je net je bachelor opleiding hebt afgerond kun je prima aan de masteropleiding beginnen.

Uitstroomvarianten

De opleiding heeft drie uitstroomvarianten: hart-, long- en vaataandoeningen, niet aangeboren hersenletsel en reumatische en orthopedische aandoeningen. In het tweede jaar wordt een stage opgezet in een expertisecentrum dat gespecialiseerd is in de gekozen uitstroomvariant.

Toekomst

De toekomst van de Professional Master bij mensen met chronische ziekten lijkt gegarandeerd goed. Ga maar na: in 2015 heeft de helft van de bevolking tussen 25 en 85 jaar één of meer chronische ziekten. Tegelijk vraagt de overheid om meer legitimering en doelmatigheid van het (para) medisch handelen. Intussen vragen chronische zieke patiënten om zorg op maat en ketenzorg. De maatschappij heeft behoefte aan toenemend gespecialiseerde behandelaars, terwijl die groep juist kleiner wordt. ◀